

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин

__обов'язковий__

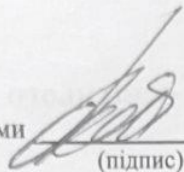
Спеціальність	211 «Ветеринарна медицина»
Освітня програма	«Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник:  Олексій МУСІЄНКО, к.вет.н., доцент
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри внутрішніх хвороб, фармації та біохімії	протокол від 9 червня 2025 р № 17
	Завідувач кафедри <u></u> <u>Олександр НЕЧИПОРЕНКО</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

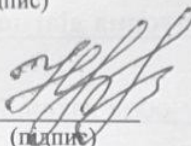
Погоджено:

Гарант освітньої програми


(підпис)

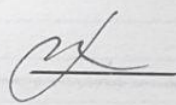
(ПІБ)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма


(підпис)

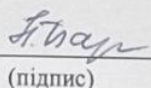
Людмила НАГОРНА
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

 Оксана Шкрагара
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації


(підпис)

Надія Гаргhea
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 01.07. 2025 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 23. Клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин		
2.	Факультет/кафедра	Ветеринарної медицини/ внутрішніх хвороб, фармації та біохімії		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветеринарна медицина /211 Ветеринарна медицина		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-		
6.	Курс, семестр та тривалість вивчення	3 курс, 5-6 семестр, 15+15 тижнів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	10,0		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		14		30
		16		60
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Мусієнко Олексій Володимирович		
11.1	Контактна інформація	моб. тел. +380674987086, e-mail- aleksey.musya@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	«Клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин» – одна з профільюючих клінічних дисциплін, які формують лікаря ветеринарної медицини. Вона вчить принципам розпізнання хвороб тварин і є методичною основою клінічної ветеринарної медицини. Для ефективного лікування тварин, прогнозування хвороб необхідне уміння розпізнавати хвороби, групувати їх у патогенетично зв'язані симптомо-комплекси і на основі цього робити висновок – встановлювати діагноз. Усі клінічні дисципліни ґрунтуються на діагностиці. Методи клінічного обстеження застосовуються при діагностуванні різних за своєю етіологією захворювань – внутрішніх, хірургічних, гінекологічних, інфекційних, паразитарних. Значення дисципліни для формування лікаря ветеринарної медицини зростає з введенням спеціалізації господарств, застосуванням новітніх технологій утримання і годівлі продуктивних тварин та зростанням кількості домашніх тварин.		
12.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компонента є формування у студентів цілісної системи знань про методи клінічної та лабораторної діагностики, необхідних для виявлення, оцінювання та контролю патологічних процесів у тварин. Студенти повинні оволодіти сучасними методами клінічного дослідження та лабораторного аналізу,		

		навчитися інтерпретувати отримані результати у комплексі з клінічними проявами захворювань. Також освітній компонент спрямований на формування у студентів навичок роботи з сучасним діагностичним обладнанням, лабораторними тест-системами, електронними базами даних і стандартами, що забезпечить готовність майбутніх фахівців до практичної ветеринарної діяльності, наукових досліджень та впровадження новітніх технологій у сфері ветеринарної медицини.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент, будучи основою для клінічних предметів, базується на фундаменті загальнотеоретичних дисциплін: анатомії, фізіології, патологічній фізіології, діалектиці, фізиці, хімії, без знання яких неможливо успішно оволодіти даним предметом. 2. Освітній компонент є основою для внутрішніх незаразних хвороб, акушерства, хірургії, епізоотології, паразитології
14.	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Базами практики СНАУ для проведення навчальної практики студентів є Ветеринарний кабінет КДК «Vet camp» ФВМ. Приватні клініки ветеринарної медицини м.Суми ЦВМ «Хелс», «Ветсервіс», Зооветеринарний центр «10 Друзів». Бази практики відповідають таким вимогам: наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовують у галузі ветеринарної медицини, надається право користування технічною і іншою документацією, потрібною для виконання програми практики.
15.	Політика академічної доброчесності	Засвоєння ОК з дотриманням академічної доброчесності, заборонений плагіат. У разі порушення цих вимог пропонується повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо), при повторному порушенні. Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, повторне проходження підсумкового контролю. У разі участі у будь-якій іншій діяльності, пов'язаній з порушенням правил і норм академічної доброчесності- повторне вивчення ОК.
16.	Ключові слова	діагностика тварин, клінічне обстеження, загальний стан тварини, фізіологічні параметри, лабораторні методи, диференційна діагностика, інтерпретація результатів, протоколи обстеження https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=2259

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД								
	ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарії	ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.	ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.	ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.	ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного	ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.	ПРН 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.	
ДРН 1. Розрізняти поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром. Фіксувати тварин. Застосовувати схему клінічного дослідження тварин. Проводити реєстрацію та збір анамнезу. Аналізувати отримані результати Розуміти значення результатів реєстрації тварин і збору анамнезу Використовувати отримані дані для подальшого клінічного дослідження тварин.	+	+							– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи
ДРН 2. Обґрунтовувати виникнення шумів у серці, їх діагностику та диференціальні особливості.	+		+	+	+			+	– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення

Розрізняти шуми серця у різних видів тварин. Діагностувати пороки серця. Аналізувати отримані результати. Проводити ЕКГ, УЗД (ЕХО-КГ) та рентгендіагностику серця у різних видів тварин. Аналізувати отримані результати. Розрізняти норму і патологію отриманих результатів у різних видів тварин. Діагностувати та аналізувати різні види аритмій Розуміти та розшифровувати результати ЕКГ у тварин з аритміями								ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи
ДРН 3. Проводити дослідження верхніх дихальних шляхів у різних видів тварин. Аналізувати отримані результати дослідження верхніх дихальних шляхів у різних видів тварин. Розуміти норму і патологію верхніх дихальних шляхів у різних видів тварин. Використовувати загальні та спеціальні методи для дослідження верхніх дихальних шляхів. Оволодіти методом рентгенологічного дослідження дихальної системи. Аналізувати виявлені зміни в органах системи дихання тварин. Розуміти результати отримані внаслідок проведеної аускультативної та рентгенологічного дослідження дихальної системи. Розрізняти фізіологічні і патологічні дихальні шуми.	+	+	+	+	+			– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи

ДРН 4. Використовувати методику зондування різних видів тварин. Аналізувати виявлені змін в органах системи травлення тварин. Дослідити акт приймання корму і води у тварин та птиці; ротову порожнину, глотку, стравохід, воло птиці; проводити зовнішній огляд і пальпацію черева. Провести зондування різних видів тварин. Розуміти результати, отримані внаслідок проведення клінічного дослідження ротової порожнини, глотки, стравоходу, вола та рубця. Розрізняти норму і патологію при клінічному дослідженні системи травлення. Використовувати клінічні методи дослідження ротової порожнини глотки, стравоходу, вола, рубця при оцінці стану системи травлення	+	+	+	+		+		+	– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи – розв’язування тестів
ДРН 5. Використовувати загальні і спеціальні методи дослідження нервової системи тварин. Інтерпретувати особливості і методику дослідження поведінки тварин, черепа і хребта, органів чуття у тварин. Аналізувати виявлені зміни при дослідженні нервової системи тварин, зокрема поведінки тварин Розрізняти норму і патологію нервової системи тварин, зокрема поведінки тварин, черепа, хребта,	+	+	+	+	+		+		– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи

органів чуття Використовувати отримані дані у інтерпретації результатів клінічного дослідження тварин									
ДРН 6. Діагностувати порушення обміну білків, обміну вуглеводів, обміну ліпідів. Розрізняти порушення обміну вітамінів і порушення водно-іонного обміну. Аналізувати стан водно-електролітного обміну. Використовувати методи діагностики порушень обміну макро- і мікроелементів, та вітамінів.	+	+		+		+	+	+	– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційни х завдань – Оформлен ня конспекту із самостійно ї роботи

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендова на література ¹ зі списку в п.6
	Аудиторна робота			Сам. робота	
	Лк	П З	Лаб.		
5-й семестр					
Тема 1. Методи клінічного дослідження. Основні методи дослідження. Допоміжні методи дослідження	2		2 - Вивчення техніки безпеки при роботі з тваринами. Методи клінічного дослідження. 2 – Основні методи дослідження. 2 – Термометрія. Схема клінічного дослідження. 2 - Інструментально-функціональні методи дослідження.	8	[1, 7, 14, 19, 22]
Тема 2. Симптоми та синдроми хвороб. Діагноз. Прогноз.	2		2 – Симптоми хвороб. синдроми хвороб. діагноз. Прогноз хвороби. Історія хвороби.	10	[1, 10, 12, 14, 20, 24]
Тема 3. Дослідження загального стану тварин	2		2 – Дослідження габітусу. Дослідження шкіри. 2 - Фізіологічні властивості шкіри та їх зміни. Патологічні зміни шкіри та підшкірної клітковини Вивчення етапів розпізнавання хвороби 2 - Дослідження слизових оболонок. Дослідження лімфатичних вузлів.	14	[2, 9, 13, 21, 23]
Тема 4. Дослідження серцево-судинної системи. Основні методи дослідження Допоміжні методи дослідження	2 2		2 - Дослідження серцевого поштовху. Тони серця. 2 – Діагностика пороків серця. Електрокардіографія. 2 - Дослідження периферичних судин. Вимірювання артеріального кров'яного тиску 2 – Аритмії серця. Функціональна діагностика стану серцево-судинної системи 2 – Основні синдроми серцево-судинної недостатності	14	[1, 8, 16, 18, 22]
Тема 5. Дослідження дихальної системи Основні методи дослідження Додаткові методи дослідження	2 2		2 – Схема дослідження дихальної системи. Дослідження носа. Дослідження гортані та трахеї. 2 – Дослідження грудної клітки. Дослідження функціонального стану дихальної системи	14	[1, 8, 16, 18]
Всього за 5 семестр	14		30	60	
6-й семестр					
Тема 6. Дослідження органів травлення. Дослідження печінки.	2		2 - Наочне спостереження приймання корму та води тваринами, виявлення відхилення від норми. Дослідження рота та органів ротової порожнини. 2 – Дослідження глотки. Дослідження	14 / 4	[3, 10, 16, 19, 23]

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

		стравоходу. Зондування тварин 2 – Дослідження черева. Дослідження передшлунків і сичуга жуйних. 2 - Дослідження шлунка коня. Дослідження шлунка свиней. Дослідження шлунка собак. 2 – Дослідження кишечника. 2 – Загальноклінічні методи дослідження печінки. Дослідження функціонально стану печінки. Основні синдроми при хворобах печінки.		
Тема 7. Дослідження сечової системи	2	2 – Дослідження сечовиділення. Дослідження нирок. 2 - Дослідження сечоводів. Дослідження сечового міхура, дослідження уретри 2 – Дослідження сечі. Основні синдроми хвороб сечової системи	12/4	[1, 3, 9, 16, 19, 24]
Тема 8. Дослідження нервової системи тварин.	2	2 – Дослідження поведінки тварин. Дослідження черепа та хребта. Дослідження органів чуття. 2 – Дослідження чутливості. Дослідження рухової сфери. Дослідження рефлексів 2 – Дослідження вегетативного відділу нервової системи. Дослідження ліквору.	14/4	[1, 2, 9, 17, 22, 23]
Тема 9. Дослідження системи крові.	2	4 – Методи одержання крові. Визначення фізичних властивостей крові. Біохімічне дослідження крові. 2 - Визначення мікроелементів. Визначення в крові глюкози. Визначення кетонових тіл. Дослідження морфологічного складу крові 2 – Дослідження селезінки. Дослідження імунної системи. Клінічне значення показників резистентності	12/4	[2, 3, 5, 13, 20, 23]
Тема 10. Діагностика порушень обміну речовин	2	2 – Особливості перебігу та діагностики хвороб обміну речовин. Діагностика порушень білкового та вуглеводно-ліпідного обміну речовин. 2 – Діагностика порушень обміну макро та мікроелементів. 2 – Діагностика порушень обміну вітамінів. Діагностика порушень водно-сольового обміну.	12/4	[1, 3, 5, 11, 15, 21]
Тема 11. Дослідження залоз внутрішньої секреції	2	2 – Дослідження щитовидної залози. Дослідження підшлункової залози. Дослідження паращитовидних залоз.	12/2	[2, 4, 12, 14, 18, 22]
Тема 12. Особливості дослідження дрібних домашніх тварин	2	2 – Дослідження загального стану 4 – Дослідження окремих систем	10/4	[2, 3, 5, 13, 20, 23]
Тема 13. Особливості дослідження птахів.	2	2 – Дослідження ембріонів. Дослідження птахів. 2 – Загальне дослідження птиці. Дослідження окремих систем.	10/2	[1, 7, 16, 20, 22]
Тема 14. Основи ветеринарної рентгенології. Ультразвукова діагностика	-	2 – Природа рентгенівських променів. Методи їх одержання. Рентгенівські апарати. Методи рентгенівського дослідження. 2 – Техніка безпеки при роботі з рентгенівськими апаратами.	8/2	[1, 3, 9, 15, 16, 18, 22]

			Застосування рентгенівського дослідження для діагностики захворювань скелета. 2 – Застосування рентгенівського дослідження для діагностики захворювань органів дихання, захворювань серцево-судинної та травної систем. 2 – Ультразвукова діагностика. Ендоскопічні методи дослідження. 2 – Інструментально-функціональні методи дослідження.		
Всього за 6 семестр	16		60	104 (74/30)	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно *</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	22	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26
ДРН 2	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	22	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26
ДРН 3	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними	26	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи	26

	матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.		Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	
ДРН 4	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	26	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26 (16/10)
ДРН 5	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	28	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	28 (18/10)
ДРН 6	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	26	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26 (16/10)

*ПРИМІТКА. Особливості виконання самостійної складової дисципліни. Рівень засвоєння тем, призначених для самостійного опрацювання студента, оцінюється в ході захисту конспекту із самостійної роботи, під час тематичного опитування на лабораторних заняттях та вирішення окремих ситуаційних завдань. Для досягнення мети і виконання завдань навчальної практики, кожен студент, працюючи у підгрупах, зобов'язаний виконати отримане на період практики індивідуальне завдання відповідно до його змісту, впродовж терміну практики.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено в осінньому семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тематичне опитування	40 балів / 40%	Щотижня
2.	Робота з тваринами. Захист конспекту із самостійної роботи.	20 балів / 20%	Згідно з розкладу ЛПЗ
3.	Вирішення ситуаційних завдань	20 балів / 20%	Згідно з розкладу
4.	Залік - Підсумкове тестування (тест множинного вибору)	15 балів/15%	Згідно графіку

5.2.2.Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено у весняному семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тематичне опитування	30 балів / 30%	Щотижня
2.	Робота з тваринами. Захист конспекту із самостійної роботи.	20 балів / 20%	Згідно з розкладу ЛПЗ
3.	Вирішення ситуаційних завдань	20 балів / 20%	Згідно з розкладу
4.	Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота)	30 балів / 30%	16 тиждень, за розкладом

5.2.3. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Тематичне опитування	<20 балів	21-30 балів	31-39 балів	40 балів
	<10 балів	11-20балів	21-29 балів	30 балів
	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

			неточності	
Робота з тваринами	<7 балів Вимоги щодо завдання не виконано	8-13 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	14-19 балів Виконано усі вимоги завдання, але з порушенням методик	20 балів Завдання виконане методично вірно та якісно. Студент вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни на практиці
Вирішення ситуаційних завдань	<7 балів Студент не підготовлений до вирішення завдань, відповідь неповна, окремі складові відсутні або недостатньо розкрити	8-13 балів З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами виконує поставлені завдання. Виконання завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи	14-19 балів Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє постанову завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає незначну кількість неточностей	20 балів Вірна відповідь. При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання
Захист конспекту із самостійної роботи	<7 балів Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	8-13 балів Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час оформлення робіт в більшості є невірними, необґрунтованими	14-19 балів Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при виконанні оформленні завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається. Помилки у відповідях не є системними.	20 балів При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання. Конспект оформлений бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків процесів розкритих з даної теми.

Залік - Підсумкове тестування (тест множинного вибору)	<5 балів	5-8	8-14 балів	15 балів
	25% правильних відповідей	50% правильних відповідей	75% правильних відповідей	100% правильних відповідей
Екзамен-тест множинного вибору (або письмова робота)	<11 балів	12-20 балів	26-29 балів	30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.1.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт)	Протягом заняття
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над вирішенням ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин) протягом занять	Протягом заняття
3	Письмовий зворотний зв'язок від викладача після перевірки конспекту із самостійного вивчення дисципліни	Протягом тижня, після виконання
4	Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота)	16 тиждень, за розкладом

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Клінічна діагностика хвороб тварин: підручник / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін, В.І. Головаха, Д.В. Морозенко та ін. Біла Церква: БНАУ, 2017. 544 с.
2. Морозенко Д.В., Тимошенко О.П.. Дослідження сечі собак і котів у діагностиці внутрішніх хвороб: навчальний посібник: Харків: ППВ «Нове слово», 2012. 106 с.
3. Клінічна оцінки результатів біохімічного дослідження крові тварин / Д.В. Кібкало, Д.В. Морозенко, О.П. Тимошенко [та ін.]. Харків: ФОП Бровін О.В. , 2017. 148 с.
3. Туманська Н.В., Барська К.С., Скринченко С.В. Рентгенологічні методи дослідження: навчальний посібник для студентів : Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. 82 с.
5. Мілька В.І. Рентгенодіагностика. Вінниця:Нова книга, 2005. 352с.
6. Виноградова Т.А. Клиническая пульмонология. – Гродно: ГрГМУ, 2011. 192 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

7. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження нервової системи у сільськогосподарських тварин Суми 2006. 36 с.
8. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження периферичних судин у сільськогосподарських тварин Суми 2006. 25 с.
9. Скляр О.І., Шкромада О.І. Загальна діагностика Суми 2005. 36с.
10. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження дихальної системи тварин. Суми 2001. 36 с
11. Левченко В.І., Соколюк В.М., Безух В.М. та ін. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів. Методичні рекомендації. Біла Церква, 2002. 56 с.
12. Левченко В.І., Тишківський М.Я., Сахнюк В.В. та ін. Дослідження сечі. Методичні рекомендації. Біла Церква, 2005. 74 с.
13. Локес П.І., Курман А.Ф., Кірдан С.В. Дослідження калу у собак і кішок. Методичні вказівки. Полтава, 2002. 42 с.
14. Локес П.І., Курман А.Ф. Дослідження сечі у собак і кішок. Методичні вказівки. Полтава, 2002. 50 с.
15. Новожицька Ю.М., Кучерюк Д.П., Голубець О.В. Методичні вказівки щодо використання біохімічних досліджень біологічного матеріалу у державних лабораторіях ветеринарної медицини при діагностиці захворювань інфекційної патології.; Мін. агр. політики України, Держ. деп. вет. мед. України. – Київ, 2000. 85 с.
16. Цвіліховський М.І., Судаков М.О., Чумаченко В.Ю. та ін. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин. Методичні вказівки. К., 2000. 32 с.

6.1.3. Інші джерела

17. <http://zoolife.rv.ua>
18. <https://studfiles.net>
19. <http://tvarunu.com.ua/tsikave/130/144/>
20. <http://ukranimals.ru>
21. <http://medbib.in.ua>

6.2. Додаткові джерела

22. Сулова Н.І., Антоненко П.П., Скляров П.М. та ін. Практикум з клінічної діагностики хвороб тварин до лабораторних занять і самостійної роботи студентів. Дніпропетровський державний аграрний університет, кафедра клінічної діагностики та внутрішніх хвороб тварин – Дніпропетровськ : Видавництво ДДАУ, 2013. 274 с.
23. Козачок В.С., Скиба О.О., Цвіліховський М.І. Клінічне дослідження екзотичних тварин: Навчальний посібник. К.: Арістей, 2010. 252 с.
24. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Клюгі Дж. Патофізіологія тварин. К.: Вища школа, 2000. 352 с.

6.3. Програмне забезпечення

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle